

 GGD BRANDWEER Veiligheidsregio Kennemerland Geleideformulier voor: AB	Sector/afdeling:
	Leidinggevende: Directie
	Auteur: Marja Kreuk
17d3c91b-cc4e-413d-b565-9cb415ff6991.docx	

1 Doel agendering:

	B eeldvorming
	O ordeelsvorming
	B esluitvorming

2 Vraagstelling:

Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het voorleggen aan de regio's van een voorstel tot vorming van een stichting Waarborgfonds voor de gezamenlijke veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's zijn zich namelijk bewust geworden, door een aantal interne en externe ontwikkelingen, van het belang van een goede regeling voor aanspraken van medewerkers die getroffen worden door een ongeval tijdens het werk. Het is wenselijk gebleken aanspraken van medewerkers in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. En daarvoor een gezamenlijk expertisebureau op te richten. Onderdeel van de opzet is een gezamenlijk te vormen waarborgfonds. Op 13 februari 2023 heeft de BCOV besloten 'wensen en bedenkingen' naar voren te brengen over het voornemen van het VRK-bestuur met betrekking tot die waarborgfonds.

3 Achtergrondinformatie:

In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoepeld worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- > Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen
- > Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- > Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- > Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- > Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.

In de loop van 2021 heeft het bestuur van de VRK de stap genomen naar het vormen van een expertisebureau risicobeheer in de vorm van een stichting. Daarnaast bleek een tweede stichting noodzakelijk, te weten de stichting Waarborgfonds.

Keuze voor een stichting

Het waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter voor het fonds een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het dan wel van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. Dat maakt dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvormen 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Gelet op de wens voor een lichte structuur wordt voor het *waarborgfonds* een stichting beoogd (een vereniging is in dat opzicht veel omvangrijker).

Werking

Beoogd wordt dat de deelnemende regio's jaarlijks een bijdrage storten in het waarborgfonds, gebaseerd op het inwoneraantal. Indien er op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen een uitkering dient te worden gedaan aan een medewerker die een dienstongeval is overkomen én deze aanspraak niet gedekt wordt door de ongevallenverzekering, dan volgt een betaling uit het waarborgfonds aan de veiligheidsregio. De veiligheidsregio gebruikt deze vergoeding vervolgens om de aanspraak van de betreffende medewerker mee te betalen.

Naar verwachting levert de samenwerking behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing op doordat de verhouding schade-premie ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Daarnaast wordt met het al eerder opgerichte expertisebureau behalve een kwaliteitsslag ook een besparing verwacht door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Vooralsnog is in ieder geval de gedachte dat de beweging kostenneutraal is, vanuit een landelijk perspectief. Aangezien verzekeren echter te maken heeft met 'kansen/risico's', in een markt die bovendien sterk in beweging is, zal dit zeker niet eenvoudig aantoonbaar zijn.

Deelname door de VRK

Oprichting van stichting Waarborgfonds is één ding, eraan deelnemen een tweede. Daarvoor gelden voor de VRK de volgende overwegingen.

In de brief van het VB wordt de verwachting uitgesproken dat de veiligheidsregio's hun deelname aan de gezamenlijk af te sluiten ongevallenverzekering en het waarborgfonds kunnen financieren uit hun huidige begroting. En dat er een minder grote kans op het moeten aanspreken van de algemene reserve zal zijn.

De situatie in Kennemerland is echter dat de kosten hoger uit zullen vallen, door de landelijk gekozen verdeelsleutel op basis van inwoneraantallen per regio. Structureel vallen de kosten hierdoor met ingang van 2024 € 55.000 hoger uit dan nu het geval is en dient er in 2023 rekening gehouden te worden met een eenmalige dotatie aan het waarborgfonds van € 110.000 om risico's tijdens de eerste periode van het waarborgfonds op te kunnen vangen.

De verwachting is dat op termijn, als het waarborgfonds voldoende gevuld is, de jaarlijkse bijdrage weer zal gaan dalen en ook de eenmalige dotatie kan dan mogelijk weer uitgekeerd worden aan de leden. Hier kunnen echter geen garanties voor worden afgegeven.

Met in gedachten de steeds moeilijker wordende verzekeringsmarkt voor ongevallen van brandweerpersoneel en de verwachting dat als de VRK niet participeert in het waarborgfonds de premies in de toekomst toch ook zullen stijgen, wordt geadviseerd om als VRK mee te doen in het waarborgfonds.

Wensen en bedenkingen gemeenteraden

De gemeenteraad van Heemstede brengt de volgende inhoudelijke wens naar voren (besluitvorming donderdag 6 juli), de andere gemeenteraden hebben geen wensen of bedenkingen geuit en zullen dat naar verwachting ook niet doen. De bedenking van Heemstede luidt:

“ De ontwikkelingen zouden vanuit landelijk perspectief kostenneutraal moeten zijn. Voor de VRK zal dit op de korte termijn nog niet gelden. De VRK spreekt de verwachting uit dat dit op de langere termijn mogelijk positief zal uitpakken. Het is niet duidelijk waarop deze verwachting gestoeld is. De raad verzoekt om een toelichting op de verwachting.”

De toelichting luidt dat de verwachting is gebaseerd op het beeld dat wij ons hebben gevormd van de verzekeringsmarkt. Premies stijgen en mogelijkheden om risico's af te dekken nemen af. Onderlinge solidariteit tussen partners met vergelijkbare risico's en belangen is dan meestal een goedkopere manier om hiermee om te gaan, al is het maar omdat er dan geen noodzaak is om rendement te halen op een verzekeringsportefeuille. Bovendien levert dit gezamenlijk optrekken ook een betere concurrentiepositie op wanneer wel de markt wordt opgegaan om toch een verzekering te 'kopen'. En kan gezamenlijk ook kennis worden verzameld hoe de risico's kunnen worden tegemoet getreden en hoe medewerkers met schade het best geholpen kunnen worden. Uiteraard zijn dit zeer algemene verwachtingen die zich lastig laten bewijzen. Daarbij speelt ook dat de keus om in deze samen te werken met andere regio's is gemaakt op basis van meer belangen bij samenwerking dan alleen het realiseren van financiële 'winst'.

4 Consequenties en risico's:

Deelname aan het waarborgfonds is vrijwillig. Het waarborgfonds gaat uit van onderlinge solidariteit tussen de veiligheidsregio's. Om ervoor te zorgen dat er dan wel een 'level playingfield' is, is het niet mogelijk onverzekerbare risico's van personeel van Veilig Thuis of GGD in het fonds onder te brengen. Om diezelfde reden is aansluiting bij andere organisaties, bijv. de politie, geen optie. Mocht er een situatie ontstaan waarbij de VRK aansprakelijk is voor schade bij medewerkers van de GGD of VT, terwijl de verzekering onvoldoende dekking biedt, dan zal de regio de kosten zelf moeten afdekken, bijv. uit de algemene reserve. Een dergelijke situatie zal zich onder brandweerpersoneel echter mogelijk eerder voordoen.

5 Voorstel te nemen besluit:

- Met kennisneming van de zienswijzen van de gemeenteraden, over te gaan tot oprichting van en deelname aan de stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, die dekking biedt voor in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen.

6 Vervolgtraject:

Het NIPV c.q. het Veiligheidsberaad zal worden geïnformeerd over het besluit; in het Veiligheidsberaad is vooruitlopend op de besluiten in verschillende regio's al besloten dat de stichting in ieder geval opgericht zal gaan worden.

In de vergadering genomen besluit: